

หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด
เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อนุสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร
ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2562

สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คำนำ

สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลนอกจากให้บริการด้านสุขภาพแล้ว ยังมีหน้าที่ฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขายูโรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหารมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคณะกรรมการการฝึกอบรมอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร ได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเพื่อผู้สมัครฯ อนุสาขายูโรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหารฉบับปี พ.ศ.2562 โดยอิงตามเกณฑ์หลักสูตรของสมาคมแพทย์โรกระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทยฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2561 และสอดคล้องกับพันธกิจของสาขาวิชาอายุรศาสตร์ “ผลิตอายุรแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถและคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบบริการสุขภาพของประเทศและความต้องการด้านอื่นของสังคม มีความเป็นสากล มีความเป็นมืออาชีพ สามารถเป็นผู้นำปฏิบัติงานเป็นทีมกับสหวิชาชีพ มีจริยธรรม มีความรับผิดชอบ ยึดถือผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานของการดูแลแบบองค์รวม และมีความสามารถด้านการวิจัย มีเจตนารมณ์ในการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง”

คณะกรรมการการฝึกอบรมอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สารบัญ

หน้า

เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรม

1. ชื่อหลักสูตร	4
2. ชื่อผู้จัดทำ	4
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบการฝึกอบรม	4
4. พันธกิจของการฝึกอบรมหลักสูตร	4
5. ผลลัพธ์ของการฝึกอบรม	5
6. แผนการฝึกอบรม	6
7. การรับและคัดเลือกแพทย์ประจำบ้านต่อยอด	22
8. อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม	25
9. ทรัพยากรทางการศึกษา	26
10. การประเมินแผนการฝึกอบรม/หลักสูตร	29
11. การทบทวนและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม	30
12. ธรรมเนียมและบริหารจัดการ	30
13. การประกันคุณภาพการฝึกอบรม	31
รายนามคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน	32
อนุสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร	

เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเพื่อวุฒิบัตรฯ
อนุสาขายูโรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร พ.ศ.2562

1. หลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขายูโรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร
(ภาษาอังกฤษ) Fellowship Training in Gastroenterology

2. ชื่อวุฒิบัตร

ชื่อเต็ม

(ภาษาไทย) วุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อนุสาขายูโรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร
(ภาษาอังกฤษ) Diploma of the Thai Subspecialty Board of Gastroenterology

ชื่อย่อ

(ภาษาไทย) วว. อนุสาขายูโรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร
(ภาษาอังกฤษ) Dip. Thai Subspecialty Board of Gastroenterology

คำแสดงวุฒิการฝึกอบรมท้ายชื่อ

(ภาษาไทย) วว. อนุสาขายูโรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร
(ภาษาอังกฤษ) Diploma, Thai Subspecialty Board of Gastroenterology
หรือ Dip., Thai Subspecialty Board of Gastroenterology

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

(ภาษาอังกฤษ) Division of Gastroenterology Department of Internal Medicine, Faculty of
Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

4. พันธกิจของการฝึกอบรม/หลักสูตร

สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ เป็นสาขาที่สำคัญของภาควิชาอายุรศาสตร์ เนื่องจากเป็นสาขาที่เกี่ยวข้อง
กับโรคหรือภาวะผิดปกติที่พบได้บ่อยในเวชปฏิบัติและจำเป็นต้องมีอายุรแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านใน
การให้การวินิจฉัย การสืบค้นเพิ่มเติม โดยเฉพาะการทำหัตถการจำเพาะเพื่อการวินิจฉัยและรักษาโรกระบบทางเดิน
อาหาร เช่น การส่องกล้องทางเดินอาหาร การตรวจการทำงานของระบบทางเดินอาหาร รวมไปถึงการดูแลรักษาแบบ
องค์รวม การพยากรณ์โรค และการป้องกันโรค

นอกจากนั้นอายุรแพทย์โรกระบบทางเดินอาหารและตับ ยังต้องมีความสามารถด้านอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่
ความสามารถในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ความสามารถด้านการวิจัยเพื่อส่งเสริมและแก้ปัญหาระบบสาธารณสุขของ
ประเทศ สามารถปรับตัวเข้ากับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีความสามารถในการบริหารจัดการผู้ป่วยโรค

ระบบทางเดินอาหารได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของสถานบริการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานอยู่ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ ตลอดจนมีความรับผิดชอบ จริยธรรม ทักษะคิดและเจตคติที่ดีต่อผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน และองค์กร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทย ซึ่งรวมทั้งการรักษาด้วยยาและไม่ใช่นยา อีกทั้งแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารจำเป็นต้องทำงานเกี่ยวข้องกับแพทย์ในสาขาวิชาอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ศัลยแพทย์ สูตินรีแพทย์ รังสีแพทย์ และ พยาธิแพทย์ เป็นต้น

โดยสาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กำหนดพันธกิจของการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านอนุสาชาโรคระบบทางเดินอาหาร ดังนี้

1. ฝึกอบรมอายุรแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารให้มีเจตคติ จริยธรรมแห่งวิชาชีพ เป็นผู้ทำงานร่วมกันเป็นทีมกับสหวิชาชีพ มีความรับผิดชอบและเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย โดยยึดถือผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง และมีจิตสาธารณะ
2. ฝึกอบรมให้มีความรู้ และทักษะทางด้านโรคระบบทางเดินอาหาร ตามเกณฑ์มาตรฐานของสมาคมแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย รวมทั้งมีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม ด้วยความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ คุณภาพ รวมทั้งส่งเสริมสุขภาพและสอดคล้องกับความต้องการของระบบสุขภาพของประเทศ
3. ฝึกอบรมอายุรแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารให้มีความเป็นครู สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักศึกษาแพทย์/แพทย์ประจำบ้าน หรือ ผู้ร่วมงาน ได้เป็นอย่างดี
4. ส่งเสริมการพัฒนาตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถทำการวิจัยทางการแพทย์ได้
5. ส่งเสริมสมรรถนะการดูแลปัญหาสุขภาพในด้านเวชศาสตร์เขตเมือง ในโรคระบบทางเดินอาหารและตับที่พบบ่อย เช่น ตับแข็งไขมัน โรคกรดไหลย้อน โรคกระเพาะอาหาร ลำไส้แปรปรวน และท้องผูกเรื้อรัง
6. ส่งเสริมการเรียนรู้การบริหาร ธรรมชาติบำบัด ระบบคุณภาพ ระบบความปลอดภัย เพื่อสามารถปฏิบัติงานแบบสหวิชาชีพหรือเป็นทีมได้ภายใต้บริบททางสังคมและเศรษฐกิจที่หลากหลาย

5. ผลลัพธ์ของการฝึกอบรม/หลักสูตร

ผู้ที่จบการฝึกอบรมเป็นแพทย์เฉพาะทางสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ต้องมีคุณสมบัติ และความรู้ความสามารถขั้นต่ำตามสมรรถนะหลักทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1) การดูแลรักษาผู้ป่วย (Patient Care)

- 1.1 มีความรู้ทางคลินิกของโรคระบบทางเดินอาหารในแขนงวิชา gastroenterology, hepatology, motility, endoscopy, nutrition, radiology และ pathology
- 1.2 มีความรู้และทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินอาหาร ทั้งการดูแลรักษาแบบผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยเวชบำบัดวิกฤต
- 1.3 มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคและสร้างเสริมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรคระบบทางเดินอาหาร
- 1.4 มีทักษะในการทำหัตถการจำเพาะของโรคระบบทางเดินอาหาร
- 1.5 มีความรู้ทางการแพทย์สนับสนุน (complementary medicine) ที่เกี่ยวข้องกับโรคระบบทางเดินอาหาร

2) ความรู้ ความเชี่ยวชาญและความสามารถในการนำไปใช้แก้ปัญหาของผู้ป่วยและสังคมรอบด้าน (Medical knowledge and Skills)

- 2.1 เข้าใจวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานของร่างกายและจิตใจที่เกี่ยวข้องกับโรคระบบทางเดินอาหาร

2.2 มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และเชี่ยวชาญในโรกระบบทางเดินอาหาร

3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติและการพัฒนาตนเอง (Practice-based Learning and Personal Improvement)

- 3.1 วิพากษ์บทความและงานวิจัยทางการแพทย์ได้
- 3.2 ดำเนินการวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุขได้
- 3.3 เรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ได้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ

4) ทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills)

- 4.1 นำเสนอข้อมูลผู้ป่วย และอภิปรายปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.2 ถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แพทย์ นักศึกษาแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์
- 4.3 สื่อสารให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและญาติ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยมีเมตตา เคารพการตัดสินใจ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 4.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานกับผู้ร่วมงานทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.5 เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่แพทย์และบุคลากรอื่น โดยเฉพาะด้านอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร

5) ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism)

- 5.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติอันดีต่อผู้ป่วย ญาติ ผู้ร่วมงาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และชุมชน
- 5.2 มีทักษะด้านที่ไม่ใช่เทคนิคทางการแพทย์ ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการประเมินสถานการณ์ และทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- 5.3 มีความสนใจใฝ่รู้และสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้เรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (Continuous Professional Development)
- 5.4 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 5.5 คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

6) การปฏิบัติงานให้เข้ากับระบบ (System-based Practice)

- 6.1 มีความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพของประเทศและระบบยาของประเทศ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรคระบบทางเดินอาหาร
- 6.2 มีความรู้และมีส่วนร่วมในระบบพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย
- 6.3 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วย
- 6.4 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิของผู้ป่วย
- 6.5 ใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างเหมาะสม และสามารถปรับเปลี่ยนการดูแลรักษาผู้ป่วยให้เข้ากับบริบทของการบริการสาธารณสุขได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

6. แผนฝึกอบรม/หลักสูตร

อาจารย์ในสาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ จะร่วมกันดูแลกำกับประเมินแผนการฝึกอบรม/ หลักสูตรให้ดำเนินไปตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ภายใต้สภาวะการทำงานที่เหมาะสม

6.1 เนื้อหาของการฝึกอบรม

เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ดังกล่าวแพทย์ประจำบ้านต่อยอดต้องมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาต่อไปนี้

- (1) ความรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐานของโรกระบบทางเดินอาหารและระบบที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวกที่ 2)
- (2) การดูแลรักษาโรกระบบทางเดินอาหารที่สำคัญ (ภาคผนวกที่ 3)
- (3) หัตถการและการแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เพื่อวินิจฉัยและรักษาโรกระบบทางเดินอาหาร (ภาคผนวกที่ 4)
- (4) การทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรกระบบทางเดินอาหาร
- (5) การเรียนรู้ทางด้านบูรณาการ (ภาคผนวกที่ 5)

6.1.1 การทำวิจัยโรกระบบทางเดินอาหาร

ตามเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขาอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2561 แพทย์ประจำบ้านต่อยอดต้องทำงานวิจัย ได้แก่ งานวิจัยแบบ retrospective, prospective หรือ cross sectional อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือทำ systematic review หรือ meta-analysis 1 เรื่อง ในระหว่างการทำงาน 2 ปี โดยเป็นผู้วิจัยหลัก โดยงานวิจัยดังกล่าวต้องประกอบด้วยหัวข้อหลักดังนี้

1. จุดประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการวิจัย
3. ผลการวิจัย
4. การวิจารณ์ผลการวิจัย
5. บทคัดย่อ

ขอบเขตความรับผิดชอบ

เนื่องจากความสามารถในการทำวิจัยด้วยตนเองเป็นสมรรถนะหนึ่งที่แพทย์ประจำบ้านต่อยอดต้องบรรลุตามหลักสูตรฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561 และการพิจารณาผลการประเมินจากผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งของผู้ที่ได้รับวุฒิบัตรฯ เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม ดังนั้นสถาบันฝึกอบรมจะรับผิดชอบการเตรียมความพร้อมให้กับแพทย์ประจำบ้านต่อยอดของสถาบันตั้งแต่การแนะนำการเตรียมโครงร่างการวิจัยไปจนถึงสิ้นสุดการทำงานวิจัยและจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อนำส่งสมาคมแพทยระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้สถาบันฝึกอบรมจะรายงานชื่องานวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษา และความคืบหน้าของงานวิจัย ตามกรอบเวลาที่กำหนดไปยังสมาคมฯ เพื่อให้มีการกำกับดูแลอย่างทั่วถึง

คุณลักษณะของงานวิจัย

1. เป็นผลงานที่ริเริ่มใหม่ หรือเป็นงานวิจัยที่ใช้แนวคิดที่มีการศึกษามาก่อน (อาจเป็นการศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศก็ได้) แต่นำมาดัดแปลงหรือทำซ้ำในบริบทของสถาบัน
2. แพทย์ประจำบ้านต่อยอด และอาจารย์ผู้ดำเนินงานวิจัยทุกคน ควรผ่านการอบรมด้านจริยธรรมการวิจัยในคน หรือ Good Clinical Practice (GCP)
3. งานวิจัยทุกเรื่องต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบัน

4. งานวิจัยทุกเรื่อง ต้องดำเนินงานวิจัยภายใต้ข้อกำหนดของ GCP หรือระเบียบวิจัยที่ถูกต้องและเหมาะสมกับคำถามวิจัย

5. ใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

■ **กรอบการดำเนินงานวิจัยในเวลา 2 ปี (24 เดือนของการฝึกอบรม)**

ทั้งนี้เดือนที่กำหนดขึ้นเป็นระยะเวลาที่ประมาณการ อาจทำได้เร็วกว่าหรือช้ากว่านี้ได้ โดยให้แต่ละสถาบันจะกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเอง แต่สถาบันต้องส่งโครงร่างงานวิจัยของแพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกคน ไปยังอนุกรรมการฝ่ายวิจัยของสมาคมฯ ภายในเดือนที่ 8

เดือนที่	ประเภทกิจกรรม
2	จัดเตรียมคำถามวิจัยและติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
3-4	จัดทำโครงร่างงานวิจัย
4-5	สอบโครงร่างงานวิจัย
6	ขออนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ขอทุนสนับสนุนงานวิจัยจากแหล่งทุนทั้งภายในและนอกสถาบัน (ถ้าต้องการ)
8	ส่งโครงร่างงานวิจัยไปยังอนุกรรมการฝ่ายวิจัยของสมาคมฯ เริ่มเก็บข้อมูล
12	นำเสนอความคืบหน้างานวิจัย
18	วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลงานวิจัย
19	จัดทำรายงานวิจัยฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาปรับแก้ไข
20-22	ส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อสถาบัน เพื่อส่งต่อไปยังอนุกรรมการฝ่ายวิจัยของสมาคมฯ ให้ทำการประเมินผล สำหรับประกอบคุณสมบัติการเข้าสอบเพื่อวุฒิบัตร ภาคปฏิบัติขั้นสุดท้าย

6.2 วิธีการให้การฝึกอบรม

เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ สถาบันฝึกอบรมต้องจัดวิธีการที่ทำให้การฝึกอบรมสอดคล้องกับเนื้อหา ตามสมรรถนะหลักทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้	วิธีการให้การฝึกอบรม
1) การดูแลรักษาผู้ป่วย (Patient Care)	
1.1 มีความรู้ทางคลินิกของโรกระบบทางเดินอาหาร 1.2 มีความรู้และทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินอาหาร ทั้งการดูแลรักษาแบบผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยเวชบำบัดวิกฤต 1.3 มีทักษะในการทำหัตถการจำเพาะของโรกระบบทางเดินอาหาร 1.4 มีความรู้ทางการแพทย์สนับสนุน (complementary medicine) ที่เกี่ยวข้องกับโรกระบบทางเดินอาหาร 1.5 มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคและสร้างเสริมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรกระบบทางเดินอาหาร พร้อมเน้นปัญหาสุขภาพในด้านเวชศาสตร์เขตเมือง	- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีปฏิบัติงานรับผิดชอบดูแลรักษาผู้ป่วยอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหารทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยเวชบำบัดวิกฤต ทั้งในและนอกเวลาราชการในความควบคุมของอาจารย์ตามความเหมาะสม (ดูรายละเอียดใน Entrustable Professional Activities; EPAs และ ตารางที่ 1 ประกอบ) และการให้ข้อมูลป้อนกลับรายบุคคล(feedback) โดยอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปี ให้การประเมินและวางแผนการรักษาแก่ผู้ป่วยต่างแผนกได้ทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยเวชบำบัดวิกฤต - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีฝึกทำหัตถการจำเพาะในโรกระบบทางเดินอาหารในความควบคุมของอาจารย์ตามความเหมาะสม (ดูรายละเอียดใน Entrustable Professional Activities; EPAs ประกอบ) - บันทึกข้อมูลในเวชระเบียนผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และการให้ข้อมูลป้อนกลับรายบุคคล(feedback) โดยอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้น เรียนรู้เกี่ยวกับการแพทย์สนับสนุน (complementary medicine) ที่เกี่ยวข้องกับโรกระบบทางเดินอาหาร โดยการทำ topic review และ/หรือเข้าร่วมประชุมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความรู้นี้ - กำหนดประเมิน EPAs ในกลุ่มโรค พบป่วยในเขตเมือง เช่น ท้องผูก อาการдисเพปเซีย ตับคั่งไขมัน และกรดไหลย้อน - ให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอด ชั้นปีที่ 2 ได้ทำ Topic review หรืออ่าน journal ที่เกี่ยวกับแพทย์ทางเลือก 1 ครั้งต่อ 3 คน ในเวลา 1 ปี
2) ความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถในการนำไปใช้แก้ปัญหา	วิธีการให้การฝึกอบรม

ของผู้ป่วยและสังคมรอบด้าน (Medical knowledge and Skills)	
2.1 เข้าใจวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ของร่างกายและจิตใจที่เกี่ยวข้องกับ โรกระบบทางเดินอาหาร 2.2 ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และ เชี่ยวชาญในโรกระบบทางเดินอาหาร	- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดเรียนรู้วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ประยุกต์ของโรกระบบทางเดินอาหารทั้งด้านร่างกายและที่เกี่ยวข้อง กับจิตใจโดยเข้าร่วมอบรม Basic science ที่สมาคมแพทย์โรกระบบ ทางเดินอาหารจัดขึ้น และ Basic Science พื้นฐานทางอายุรศาสตร์ ได้รับการอบรมมาจากหลักสูตรอายุรศาสตร์ทั่วไปแล้ว - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีเข้าร่วมในกิจกรรมทางวิชาการอย่าง สม่ำเสมอ เช่น noon report ของแพทย์ประจำบ้านอายุรศาสตร์ (ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางระบบทางเดินอาหาร), การสอนข้างเตียง (Bedside teaching) การประชุมวิชาการ (Medical conference) การทบทวนหัวข้อทางการแพทย์ (Topic review) การเสนอผู้ป่วย น่าสนใจ (Interesting case/ Case conference) การสอนแสดงระดับ ภาควิชา (Grand round) วารสารสโมสร (Journal club) /HCC conference เป็นต้น - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีได้รับการฝึกอบรม หัตถการ การ ตรวจทางห้องปฏิบัติการทางระบบทางเดินอาหารและการแปลผลการ ตรวจและหัตถการ ทางรังสีระบบทางเดินอาหารตามข้อกำหนดของ สมาคมฯ โดยมีการจัดการแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการขึ้นเนื้อ พยาธิวิทยา (GI-patho conference) และทางรังสีระบบทางเดิน อาหาร (GI-X-ray conference)
3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติและการ พัฒนาตนเอง (Practice-based Learning and Personal Improvement)	
3.1 วิพากษ์บทความและงานวิจัยทางการแพทย์ 3.2 ดำเนินการวิจัยทางการแพทย์และ สาธารณสุข 3.3 เรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ได้ด้วย ตนเองจากการปฏิบัติ	- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีต้องนำเสนอและวิพากษ์บทความ และ/หรืองานวิจัยทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินอาหาร ในการประชุมวารสารสโมสร (Journal club) - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดต้องทำงานวิจัย ได้แก่ งานวิจัยแบบ retrospective หรือ prospective หรือ cross-sectional study หรือ systematic review หรือ meta-analysis โดยเป็นผู้วิจัยหลัก อย่างน้อย 1 เรื่อง

	- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีต้องมีประสบการณ์การเรียนรู้ในการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมและสหวิชาชีพเช่น การเข้าร่วม noon report ของภาควิชาอายุรศาสตร์ ในกรณีผู้ป่วยที่รับมีปัญหาระบบทางเดินอาหาร การทำกิจกรรม morbidity-mortality conference ของสาขาฯ /ภาควิชาอายุรศาสตร์ และการ round ward ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีต้องบันทึกข้อมูลในเวชระเบียนผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีต้องรักษาผู้ป่วยบนหลักการของการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
4) ทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills)	
4.1 นำเสนอข้อมูลผู้ป่วย และอภิปรายปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ 4.2 ถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แพทย์นักศึกษาแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์ 4.3 สื่อสารให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและญาติ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยมีเมตตา เคารพการตัดสินใจและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 4.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานกับผู้ร่วมงานทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ 4.5 เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่แพทย์และบุคลากรอื่น โดยเฉพาะอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร	- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดต้องฝึกนำเสนอข้อมูลผู้ป่วย อภิปรายปัญหา และการดูแลรักษาผู้ป่วย - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดต้องติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในการประชุมวิชาการต่างๆ - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีต้องปฏิบัติงานสอนนิสิตนักศึกษาแพทย์ แพทย์เพิ่มพูนทักษะ และแพทย์ประจำบ้านรุ่นน้อง - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีให้คำแนะนำที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่ผู้ป่วยและญาติ - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีมีมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสารที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่แพทย์และบุคลากรอื่นที่ส่งผู้ป่วยมาปรึกษาด้านอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร
5) ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism)	

5.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติอันดีต่อผู้ป่วย ญาติ ผู้ร่วมงาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และชุมชน 5.2 มีทักษะด้านที่ไม่ใช่เทคนิค ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการประเมินสถานการณ์ และทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 5.3 มีความสนใจใฝ่รู้และสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้เรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (Continuous Professional Development) 5.4 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 5.5 คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม	- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดี ระหว่างการปฏิบัติงานโดยมีอาจารย์ประพจน์เป็นแบบอย่าง และการให้ข้อมูลป้อนกลับรายบุคคล (feedback) - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดชั้นปี 1 เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการแจ้งข่าวร้ายและการรักษาแบบประคับประคอง จัดโดยภาควิชาอายุรศาสตร์ ทุกปีการศึกษา - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดต้องทำงานวิจัย ได้แก่ งานวิจัยแบบ retrospective หรือ prospective หรือ cross-sectional study หรือ systematic review หรือ meta-analysis โดยเป็นผู้วิจัยหลักอย่างน้อย 1 เรื่อง - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีเข้าร่วมในกิจกรรมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ เช่น การสอนข้างเตียง (Bedside teaching) การประชุมวิชาการ (GI update conference) การทบทวนหัวข้อทางการแพทย์ (Topic review) การเสนอผู้ป่วยน่าสนใจ (Interesting case) การสอนแสดงระดับภาควิชา (Grand round) วารสารสโมสร (Journal club) เป็นต้น - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดนำเสนอผู้ป่วยและอภิปรายในการประชุมวิชาการระหว่างสถาบัน (Interhospital conference) หรือเขียนบทความปริทัศน์ (Review article) - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดปฏิบัติงานทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วย การเรียนการสอน การวิจัย และอื่นๆ ตามที่กำหนดในหลักสูตร และได้รับมอบหมายจากสถาบันฝึกอบรม - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวมต่างๆ ของหน่วยงาน ชมรมโรคตับ หรือสมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทยและสถาบันฝึกอบรม เช่น กิจกรรมวันดับโลก และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์อื่นๆ
---	---

6) การปฏิบัติงานให้เข้ากับระบบ (System-based Practice)	
6.1 มีความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพของประเทศและระบบยาของประเทศ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรคระบบทางเดินอาหาร 6.2 มีความรู้และมีส่วนร่วมในระบบพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย 6.3 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วย 6.4 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิของผู้ป่วย 6.5 ใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างเหมาะสม และสามารถปรับเปลี่ยนการดูแลรักษาผู้ป่วยให้เข้ากับบริบทของการบริการสาธารณสุขได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ	- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพและระบบยาของประเทศ - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับระบบคุณภาพของโรงพยาบาล ระบบความปลอดภัยและสิทธิของผู้ป่วย โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในระบบคุณภาพของโรงพยาบาล โดยเป็นกรรมการในทีม Patient Care Team (PCT) ของห้องส่องกล้อง (แพทย์ประจำบ้านต่อยอดชั้นปีที่ 2 ประจำห้องส่องกล้อง) และห้องเจาะตับ (แพทย์ประจำบ้านต่อยอดชั้นปีที่ 2 ประจำห้องฉุกเฉิน) - แพทย์ประจำบ้านต่อยอดปฏิบัติงานดูแลรักษาผู้ป่วยภายใต้หลักการของการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม เช่น การใช้แนวทางเวชปฏิบัติ (Practice guidelines) การอาศัยข้อมูลจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based practice) เป็นต้น

6.3 ระยะเวลาการฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมมีระยะเวลา 2 ปี

6.4 การบริหารจัดการของสถาบันฝึกอบรม

สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มีการบริหารการฝึกอบรม ดังนี้

6.4.1 ได้มีการวางแผนการฝึกอบรม โดยนำปัจจัยภายนอก เช่น ความคาดหวังของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต กฎระเบียบของแพทยสภา ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย กฎหมาย สภาวะเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของสถาบันฝึกอบรม ทรัพยากรที่มี ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันฝึกอบรม เป็นต้น มาเป็นกรอบในการจัดทำและบริหารหลักสูตร รวมทั้งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสมมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอบรม นอกจากนั้นสถาบันฝึกอบรมได้มีการดำเนินการในการนำความเชี่ยวชาญทางแพทยศาสตร์ศึกษามาใช้ในการจัดทำแผนการฝึกอบรม

6.4.2 คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการฝึกอบรม (ภาคผนวกที่ 6.1 หน้า101)

6.4.3. จัดการบริหารการฝึกอบรมโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประสบการณ์การเรียนรู้ ต่อไปนี้

6.4.3.1. จัดตารางการปฏิบัติงานเป็นรายปี ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ของสมาคม และ อาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุก 3 เดือน

6.4.3.2. จัดตารางเวลาการทำวิจัย กฎหมายทางการแพทย์ และความเสี่ยงทางคลินิกที่จัดโดย คณะแพทยศาสตร์รามาธิบดี และสมาคมแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย แต่การอบรมวิทยาศาสตร์พื้นฐานแพทย์ประจำบ้านต่อยอดได้ผ่านการอบรมมาแล้วในช่วงที่เป็นแพทย์ประจำบ้าน

6.4.3.3. จัดการฝึกอบรมปฏิบัติงานในการดูแลผู้ป่วยอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร เป็นเวลา 22 เดือน และวิชาเลือก 8 สัปดาห์ โดยให้เลือกไปในสถาบันที่คณะกรรมการฝึกอบรมเห็นควร (ภาคผนวกที่ 6.12 หน้า114)

6.4.3.4. จัดการฝึกอบรมภายใต้สภาวะการทำงานที่เหมาะสม ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (จำนวนคาบการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการเหมาะสมโดยแพทย์ประจำบ้านต่อยอดจะเข้ามาตามการปรึกษาตามหอผู้ป่วยที่รับผิดชอบของตนเอง ภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์ ที่ปรึกษาประจำเดือน และพร้อมเข้ามาทำหัตถการทุกเวลาเมื่อมีข้อบ่งชี้

6.4.3.5. จัดตารางกิจกรรมวิชาการสำหรับประชาชนเป็นรายปี

6.4.3.6. จัดให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอดเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ Palliative care ในช่วงปฐมนิเทศรวมแพทย์ประจำบ้าน ภาควิชาอายุรศาสตร์

6.4.3.7. จัดอาจารย์ที่ปรึกษากำกับดูแลการฝึกอบรมของแพทย์ประจำบ้านต่อยอดและเป็นทีปรึกษาให้แพทย์ประจำบ้านในทุกเรื่อง

6.4.3.8. จัดให้มีประสบการณ์การเรียนรู้โรค/ภาวะ ที่พบบ่อย และมีความสำคัญที่ผู้ที่จะเป็นอายุรแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารทุกคนต้องทำได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องและมีความปลอดภัยแก่ผู้ป่วย (Entrustable Professional Activities (EPA)) ตามที่สมาคมฯ กำหนด (ภาคผนวกที่ 1)

6.4.3.9. อาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่แพทย์ประจำบ้านต่อยอด ทุก 3 เดือน

6.4.3.10. แพทย์ประจำบ้านอายุรศาสตร์ต่อยอดโรคระบบทางเดินอาหาร ประเมิน

- ผลลัพธ์การเรียนรู้หลังจบกิจกรรมวิชาการทุกครั้ง

- อาจารย์ หลักสูตร และ ทรัพยากรทางการศึกษา ทุกปีการศึกษา

6.5 สภาพการปฏิบัติงาน

สถาบันฝึกอบรมต้องจัดให้มีกิจกรรมและการฝึกทักษะในด้านต่างๆ ดังนี้

6.5.1 กิจกรรมวิชาการที่ต้องมีอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ (ภาคผนวกที่ 6.2 หน้า102)

วารสารสโมสร (Journal club)	ประมาณ 4-6 เรื่องต่อเดือน
การเสนอผู้ป่วยน่าสนใจ (Interesting case / Case conference)	ประมาณ 1-2 เรื่อง ต่อเดือน
การทบทวนหัวข้อทางการแพทย์ (Topic review)	ประมาณ 1-2 เรื่องต่อเดือน
การประชุมวิชาการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นๆ (Interdepartmental conference / Multidisciplinary or Interdisciplinary meeting) เช่น ศัลยกรรม, รังสีวิทยา, และ พยาธิวิทยา เป็นต้น	
- Patho Conference	ประมาณ 1 ครั้งต่อเดือน
- X-ray Conference	ประมาณ 3 ครั้งต่อเดือน
- HCC Conference	ประมาณ 1 ครั้งต่อเดือน
การประชุมวิชาการระหว่างสถาบัน (Interhospital conference) ตามที่สมาคมฯจัด	ประมาณ 3-4 ครั้งต่อปี

กิจกรรมวิชาการของสาขาโรกระบบทางเดินอาหาร ในระหว่างปีการศึกษา (ภาคผนวกที่ 6.2 หน้า102)		
กิจกรรมวิชาการ	เวลา	วันและสถานที่
Noon report (กิจกรรมกลางของภาควิชาฯ)	12.00 - 13.00	ทุกวัน ยกเว้นวันพุธ (เข้าร่วมในกรณีผู้ป่วยมีปัญหาโรกระบบทางเดินอาหาร)
Interesting case/Topic review/ Journal club/ Research progression and endoscopic conference	14.30 - 16.00	ทุกวันจันทร์
x-ray conference	9.00-10.30	ทุกวันศุกร์ ยกเว้นสัปดาห์ ที่ 1
Patho conference	8.00-9.30	ทุกวันศุกร์ สัปดาห์ ที่ 1

6.5.2 การปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วย

- มีการดูแลผู้ป่วยที่ครอบคลุมทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยฉุกเฉิน ผู้ป่วยภาวะวิกฤต ผู้ป่วยรับปรึกษาจากต่างสาขาวิชาและต่างแผนกที่มีปัญหาโรกระบบทางเดินอาหาร ทั้งในและนอกเวลาราชการ โดยคำนึงถึงความจำเป็นของผู้ป่วยที่จะได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง และความจำเป็นด้านวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้มีชั่วโมงการทำงานที่เหมาะสม
- มีค่าตอบแทนผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติงานในเวลาราชการแพทย์ประจำบ้าน ต่อยอดทุกคนจะได้รับเงินเดือน โดยผู้ที่มีต้นสังกัดจะรับจากทางต้นสังกัด ส่วนผู้ที่ไม่ได้มีต้นสังกัดจะได้รับค่าตอบแทนเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม

การปฏิบัติงานทางคลินิก		
การปฏิบัติงาน	แพทย์ประจำบ้านต่อยอด ฯ	
	ปีที่ 1	ปีที่ 2
ตรวจคลินิกทางเดินอาหาร	3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์	3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์
ตรวจคลินิกโรคตับ	3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์	3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์
รับปรึกษาผู้ป่วยนอกในเวลาราชการ	✓	✓
ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	✓	✓
ทำหัตถการส่องกล้องทางเดินอาหาร (ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของสมาคมฯ)	ตามวันอาจารย์ที่ปรึกษา และทุกวันที่มี ผู้ป่วยฉุกเฉิน	ตามวันอาจารย์ที่ปรึกษา และทุกวันที่มีผู้ป่วยฉุกเฉิน
Transient elastography ทำและแปลผล (ภายใต้ผู้ที่ได้รับใบรับรอง)	✓	✓
แปลผล Urea breath test	✓	✓
ทำ Liver biopsy (ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของสมาคมฯ)	✓	✓

6.5.3 การทำหัตถการในระบบทางเดินอาหาร โดยมีเกณฑ์ขั้นต่ำดังนี้

สถาบันฝึกอบรมต้องจัดให้มีการทำหัตถการที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องทำได้ด้วยตนเอง
(ภาคผนวกที่ 6.3 หน้า103)

หัตถการ	
การส่องกล้องทางเดินอาหารส่วนบน (upper endoscopy)	100 ครั้ง/2 ปี
หัตถการห้ามเลือดที่ออกจากสาเหตุที่ไม่ใช่หลอดเลือดขอด (non varices)	15 ครั้ง/2 ปี
หัตถการห้ามเลือดที่ออกจากหลอดเลือดขอด (varices)	15 ครั้ง/2 ปี
Percutaneous endoscopic gastrostomy	5 ครั้ง/2 ปี
การส่องกล้องลำไส้ใหญ่ (colonoscopy)	100 ครั้ง/2 ปี
การตัดติ่งเนื้อลำไส้ใหญ่ (polypectomy)	20 ครั้ง/2 ปี
หัตถการห้ามเลือดในลำไส้ใหญ่ (hemostasis)	5 ครั้ง/2 ปี
การเจาะชิ้นเนื้อตับ (liver biopsy)	10 ครั้ง/2 ปี

6.5.4 การอยู่เวรรับปรึกษา

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้อยู่เวรรับปรึกษาปัญหาทางอายุรศาสตร์ระบบทางเดินอาหารอย่างต่อเนื่องตลอดปีการฝึกอบรม

6.5.5 การทำงานวิจัย และเขียนบทความปริทัศน์ (Review article) หรือ นำเสนอผู้ป่วยในการประชุมวิชาการระหว่างสถาบัน (Interhospital conference) ได้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ทำผลงานตามที่กำหนด ดังนี้

- เขียนบทความปริทัศน์ (Review article) อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือนำเสนอรายงานผู้ป่วยในการประชุมวิชาการระหว่างสถาบัน (Interhospital conference) อย่างน้อย 1 ครั้ง และ
- มีการเรียนรู้เรื่องพื้นฐานระเบียบวิธีวิจัยทางการแพทย์ และ ดำเนินงานวิจัย 1 เรื่อง โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้วิจัยหลัก ทำวิจัยด้วยตนเอง มีอาจารย์ประจำสถาบันเป็นที่ปรึกษา และต้องรายงานผลงานวิจัยต่ออนุกรรมการฝ่ายวิจัยของสมาคมฯ ตามระยะเวลาที่สมาคมฯ กำหนด

เกณฑ์การตัดสินงานวิจัย

- งานวิจัยถือเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม แพทย์ประจำบ้านต่อยอด ต้องส่งผลงานวิจัยภายในเวลาที่สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทยกำหนด จึงจะมีสิทธิสอบเพื่อวุฒิบัตร การประเมินผลงานวิจัยเป็นไปตามเกณฑ์สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย กรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์ต้องทำการแก้ไขจนกว่าคณะกรรมการตัดสินผลงานวิจัยจะยอมรับ และต้องเสร็จตามที่สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย กำหนดในแต่ละปีการศึกษา

6.5.6 การฝึกอบรมทดแทน

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องสามารถลาพักในระหว่างการฝึกอบรมได้ เช่น การลาคลอดบุตร การลาป่วย การเกณฑ์ทหาร การถูกเรียกฝึกกำลังสำรอง การศึกษาดูงานนอกแผนการฝึกอบรม/หลักสูตรตามประกาศของต้นสังกัดสถาบันฝึกอบรม การไปปฏิบัติงานพิเศษนอกสถาบันตามที่ได้รับมอบหมายจากสถาบันฝึกอบรม หรือสถาบันต้นสังกัด โดยกรณีลาคลอดอนุญาตให้ลาคลอดได้ตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ในการส่งสอบเพื่อขอวุฒิบัตร ผู้มีสิทธิเข้าสอบเพื่อวุฒิบัตร ต้องผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของการฝึกอบรม
- ในกรณีที่ลาเกินร้อยละ 20 ของระยะเวลาในการฝึกอบรม จำเป็นต้องปฏิบัติงานเพิ่มเติมจนครบ จึงจะสามารถส่งชื่อขอสอบเพื่อวุฒิบัตรได้

6.6. การวัดและประเมินผล

ระหว่างการฝึกอบรมจะมีการวัด และประเมินผล แพทย์ประจำบ้านต่อยอดตามที่กำหนด โดยจะมีการแจ้งกระบวนการ การวัด และการประเมินผล ให้รับทราบตั้งแต่แรก หากแพทย์ประจำบ้านต่อยอดมีข้อสงสัยในผลการประเมินผล สามารถเขียนคำร้องขอตรวจสอบผลการสอบยื่นต่อประธานหลักสูตรได้ตามขั้นตอน

สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เข้าฝึกอบรมครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และกิจกรรมทางการแพทย์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามสมรรถนะหลัก 6 ด้าน ดังนี้

6.6.1 การวัดและประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม

1. หน่วยจัดให้มีการประเมินแพทย์ประจำบ้านต่อยอด ระหว่างการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ รวมทั้งประเมินการเขียนเวชระเบียน และรายงานผลมายังอาจารย์ที่ปรึกษาและมีสอบในมิติต่างๆ เป็นระยะดังนี้

มิติที่ 1 ประเมินสมรรถนะโดยอาจารย์ (แบบประเมินการทำกิจกรรมต่างของแพทย์ประจำบ้านต่อยอด)

มิติที่ 2 การตรวจเวชระเบียนผู้ป่วยใน (ภาคผนวกที่ 6.4 หน้า104)

มิติที่ 3 การตรวจเวชระเบียนผู้ป่วยนอก (ภาคผนวกที่ 6.5 หน้า105)

มิติที่ 4 การร่วมกิจกรรมวิชาการส่วนกลาง (ข้อมูลจากภาควิชาฯ)

มิติที่ 5 การประเมินสมรรถนะโดยผู้ร่วมงาน (ภาคผนวกที่ 6.6 หน้า106)

มิติที่ 6 การประเมินสมรรถนะโดยผู้ป่วย (ภาคผนวกที่ 6.7 หน้า107)

2. Entrustable Performance Activity (EPA) ที่สามารถทำได้ของแต่ละชั้นปี (รายละเอียดศึกษาจาก

ภาคผนวก 1 ตามเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด) ผลการประเมินนำไปใช้ในกรณี ต่อไปนี้

- เพื่อเลื่อนระดับชั้นปี

- เพื่อใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจผลสอบภาคปฏิบัติ (การสอบเมื่อจบการฝึกอบรมปีที่ 2)

หลักสูตรการฝึกอบรมจัดให้มีการประเมินภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดจะครอบคลุมการประเมินสมรรถนะ (core competency) ทั้ง 8 ด้าน โดยใช้ชุดการประเมินที่แตกต่างกัน และแต่ละชุดการประเมินจะเป็นการประเมินสมรรถนะที่แตกต่างกัน ดังตาราง การประเมินการปฏิบัติงาน ใช้ผู้ประเมินหลายคน หลายสถานะ ได้แก่ อาจารย์ พยาบาล แพทย์ประจำบ้านผู้ร่วมงาน โดยผู้ประเมินในแต่ละเดือนไม่ซ้ำกัน

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของการประเมินและการประเมินสมรรถนะทั้ง 8 ด้าน

Competency \ EPA	EPA 1	EPA 2	EPA 3	EPA 4	EPA 5	EPA 6	EPA 7	EPA 8
Patient care	•	•	•	•	•	•	•	•
Medical knowledge and skills	•	•	•	•	•	•	•	•
Practice-based learning	•	•	•	•	•	•		
Interpersonal and communication skills	•	•	•	•	•	•	•	•
Professionalism	•	•	•	•	•	•	•	•
System-based practice	•	•	•	•	•	•		

ตาราง การประเมินผลลัพธ์ตามสมรรถนะหลักโดยกิจกรรมวิชาการ และการสอบ ระหว่างการฝึกอบรม

กิจกรรม สมรรถนะ (Competency)	กิจกรรมวิชาการ			งานคุณภาพ	
	Interes ting case	Tropic reviews	Research/ Journal club	ความ เสี่ยง	HA
Patient care	•	•	-	•	•
Medical knowledge and skill	•	•	•	-	-
Practice-based learning	•	•	•	•	-
Interpersonal and communication skills	•	•	-	•	•
Professionalism	•	•	•	•	•
System-based practice	•	-	-	•	•

ผลการประเมินนำไปใช้ในกรณีต่อไปนี้

1. เพื่อเลื่อนระดับชั้นปี โดยเกณฑ์ผ่านตามที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบของสมาคมฯ ประกาศกำหนดก่อนการเข้าฝึกอบรม
2. เพื่อใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจสอบภาคปฏิบัติ (การสอบเมื่อจบการฝึกอบรมปีที่ 2) การประเมินระหว่างการฝึกอบรมโดยสม่ำเสมอและแจ้งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับทราบ จะช่วยให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านต่างๆ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้สมบูรณ์ขึ้น

6.6.2 เกณฑ์การเลื่อนชั้นปี ต้องจัดให้มีการประเมินดังนี้

1. ปฏิบัติงานได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาที่กำหนด
2. ผ่านการประเมินตาม Entrustable Professional Activities (EPAs) ของสถาบันฝึกอบรมที่ได้ประกาศไว้
3. ผ่านการประเมินการทำงานวิจัย ตามที่เสนอต่ออนุกรรมการฝ่ายวิจัยของสมาคมฯ
4. ปฏิบัติงานได้สอดคล้องตามข้อกำหนดของสถาบันฝึกอบรมไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันฝึกอบรม

6.6.3 แนวทางการดำเนินการกรณีไม่ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนชั้นปี

1. ต้องปฏิบัติงานเพิ่มเติมในส่วนที่สถาบันกำหนด แล้วทำการประเมินซ้ำ ในเวลา 3 เดือน ถ้าผ่านการประเมินจึงสามารถเลื่อนชั้นปีได้
2. ไม่ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนชั้นปีซ้ำตามข้อที่ 1 หรือไม่ผ่านการประเมินเพื่อรับการเสนอชื่อเข้าสอบวุฒิปัตราฯ ต้องปฏิบัติงานในชั้นปีเดิมอีก 1 ปี
3. หลังจากปฏิบัติงานซ้ำ ในชั้นปีเดิมอีก 1 ปีแล้วยังไม่ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนชั้นปี ให้ยุติการฝึกอบรม

4. มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ให้สถาบันฝึกอบรมส่งผลการประเมินแพทย์ที่เข้ารับการฝึกอบรมมายังคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบของสมาคมฯ ภายในวันที่ 31 กรกฎาคมของทุกปี

6.6.4 การดำเนินการสำหรับผู้ที่ไม่ผ่านการประเมิน

1. แจ้งผลการประเมินให้แพทย์ที่เข้ารับการฝึกอบรมรับทราบเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมแนวทางการพัฒนา รายละเอียดการปฏิบัติงานเพิ่มเติม การกำกับดูแล และการประเมินผลซ้ำ
2. เมื่อแพทย์ที่เข้ารับการฝึกอบรมลงชื่อรับทราบ ให้ส่งสำเนาผลการประเมินชุดหนึ่งให้องค์กรรมการฝึกอบรมและสอบของสมาคมฯ

6.6.5 การดำเนินการเพื่อยุติการฝึกอบรม

6.6.5.1 การลาออกจากการฝึกอบรม

แพทย์ที่เข้ารับการฝึกอบรมต้องทำเรื่องชี้แจงเหตุผลก่อนพักการปฏิบัติงานล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์เมื่อสถาบันฝึกอบรมอนุมัติให้พักการปฏิบัติงาน แล้วจึงแจ้งต่อคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบของสมาคมฯ เพื่อเห็นชอบและแจ้งต่อราชวิทยาลัยฯ และแพทยสภาพร้อมความเห็นประกอบว่าสมควรให้พักสิทธิ์การสมัครเป็นแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเป็นเวลา 1 ปี ในปีการศึกษาถัดไปหรือไม่

โดยพิจารณาจากเหตุผลประกอบการลาออกและคำชี้แจงจากสถาบันฝึกอบรม การลาออกจะถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้รับอนุมัติจากแพทยสภา

6.6.5.2 การให้ออกจากการฝึกอบรม

1. ปฏิบัติงานโดยขาดความรับผิดชอบหรือประพฤติดนเสียร้ายแรงจนก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ป่วยหรือต่อชื่อเสียงของสถาบันฝึกอบรม
2. ปฏิบัติงานโดยขาดความรับผิดชอบหรือประพฤติดนเสียไม่มีการปรับปรุงพฤติกรรมหลังการตักเตือน และกระทำซ้ำภายหลังการภาคทัณฑ์เมื่อสถาบันฝึกอบรมเห็นสมควรให้ออก ให้ทำการแจ้งแพทย์รับทราบพร้อมให้พักการปฏิบัติงาน แล้วทำเรื่องแจ้งต่อคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบของสมาคมฯ ซึ่งจะต้องตั้งคณะกรรมการพิจารณาจำนวน 5 คน โดยมีกรรมการภายในสถาบันนั้นจำนวน 2 คน เพื่อดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 4 สัปดาห์หลังจากได้รับเรื่อง ผลการพิจารณาจะถูกนำเสนอต่อที่ประชุมสมาคมฯ เพื่อให้ความเห็นชอบ ถ้าสมควรให้ออกจึงแจ้งต่อราชวิทยาลัยฯ และแพทยสภา จนเมื่อได้รับการอนุมัติจึงถือว่าการให้ออกสมบูรณ์ ถ้าเห็นว่ายังไม่สมควรให้ออกจึงส่งเรื่องคืนให้สถาบันฝึกอบรมพร้อมคำแนะนำ

6.6.6 การประเมินเพื่อวัดประสิทธิภาพความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขา

อายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร การประเมินมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.6.6.1 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าขอรับการประเมินมีดังต่อไปนี้

1. ผู้สมัครสอบเพื่อวัดประสิทธิภาพความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร ต้องผ่านการอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหารครบตามหลักสูตรของสมาคมฯ ที่ผ่านการรับรองโดยราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยและแพทยสภา และสถาบันฝึกอบรมเห็นสมควรให้เข้าสอบได้
2. ปฏิบัติงานได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาที่กำหนด

3. ได้ทำหัตถการ และ EPA ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่หลักสูตรกำหนด
4. ได้ทำหัตถการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่หลักสูตรกำหนด
5. ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ของผลงานวิจัยต่ออนุกรรมการฝ่ายวิจัยสมาคมฯ และผ่านการรับรองโดยอนุกรรมการฝ่ายวิจัยสมาคมฯ ตามเกณฑ์ที่ประกาศไว้
6. แสดงหลักฐานการส่งบทความปริทัศน์ 1 เรื่อง หรือนำเสนอรายงานผู้ป่วยใน Interhospital conference 1 ครั้ง

6.6.6.2 วิธีการสอบประกอบด้วยการสอบ 3 ภาคจัดโดยสมาคมแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

- ก. **ภาคข้อเขียน** ประกอบด้วยข้อสอบ multiple choices question (MCQ) และ modified essay question (MEQ) หรืออื่นๆ ตามที่คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ เห็นเหมาะสม
- ข. **ภาครายยาว (long case)** ทั้งนี้ชนิดและจำนวนครั้งของการสอบภาคนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ เห็นเหมาะสม ซึ่งจะประกาศล่วงหน้าอย่างน้อย 6 เดือนก่อนการสอบ
- ค. **ภาค Objective Structured Clinical Examination (OSCE)** ได้แก่ การแปลผลการส่องกล้องทางเดินอาหาร ภาพรังสีวินิจฉัย พยาธิวิทยา การสืบค้นในระบบทางเดินอาหาร และทักษะอื่นๆ

6.6.6.3 การตัดสินผลการสอบ

- การผ่านการประเมินเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมทางอายุรศาสตร์รสาสาขาโรคระบบทางเดินอาหาร ต้องผ่านเกณฑ์ทั้ง 3 ภาค ได้แก่ ภาคข้อเขียน ภาครายยาว และภาค OSCE ถ้าสอบไม่ผ่านภาคใดภาคหนึ่งถือว่าสอบตกเฉพาะภาคนั้น
- เกณฑ์การตัดสินทั้ง 3 ภาค ใช้หลักอิงเกณฑ์ตามที่คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ ประกาศกำหนดก่อนวันสอบอย่างน้อย 6 เดือน

6.6.6.4 ผลการสอบผ่านแต่ละภาค สามารถใช้ได้อีก 2 ปี นับจากการสอบผ่าน ถ้าสอบผ่านไม่ครบตามกำหนดในอีก 2 ปี ต้องสอบใหม่ทั้งหมด

7. การรับและคัดเลือกแพทย์ประจำบ้านต่อยอด

7.1 นโยบายการรับและการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ในแต่ละปีการศึกษาสาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ จะเรียนเชิญอาจารย์ทุกท่านเป็นคณะกรรมการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมและกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยยึดหลักความเสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้โดยจะประกาศ เกณฑ์การคัดเลือกให้ผู้สมัครทราบโดยทั่วกันทางเว็บไซต์ ทั้งนี้ในการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนั้นจะมีการทบทวนทุกปีโดยพิจารณาจากความต้องการของประเทศและผลการฝึกอบรมของผู้ที่กำลังฝึกอบรมหรือผ่านการฝึกอบรมแล้ว รวมทั้งมีแบบฟอร์มบันทึกวิธีการประเมินที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ โดยจะมีรายละเอียดระบุจำนวนตำแหน่งที่เปิดรับสมัครคุณสมบัติผู้สมัคร ระยะเวลาการยื่นใบสมัคร เอกสารประกอบการสมัคร กำหนดการสอบสัมภาษณ์ และการประกาศผล

7.2 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรม

ผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้วและต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรฯ ในสาขาอายุรศาสตร์
2. เป็นแพทย์ประจำบ้านปีสุดท้ายในการฝึกอบรมเพื่อวุฒิบัตรสาขาอายุรศาสตร์
3. เป็นผู้ที่มีสิทธิสอบเพื่อหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรสาขาอายุรศาสตร์ในปีการศึกษานั้น

คุณสมบัติของผู้สมัคร แพทย์ประจำบ้านอนุสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร นอกจากตามเกณฑ์ 3 ข้อ ข้างต้น แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- มีสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตที่ดี กรณีที่มีโรคประจำตัวหรือความผิดปกติทางกายต้องอยู่ในภาวะที่ควบคุมได้แล้ว โดยมีเอกสารยืนยันจากแพทย์ผู้รักษา และความผิดปกติทางกายนั้น ต้องไม่เป็นอุปสรรค ต่อการฝึกอบรม

- ผู้สมัครที่มาจากหน่วยงานของรัฐที่ขาดแคลนจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษเมื่อคุณสมบัติข้ออื่นไม่แตกต่างกัน

เงื่อนไขและวิธีการสมัคร

1. สาขาฯ มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งคณะกรรมการการสอบสัมภาษณ์ประกอบด้วย
 - ประธานคณะกรรมการการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านอนุสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร เป็นประธานการสอบสัมภาษณ์
 - คณะกรรมการการฝึกอบรมฯ สาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร กรรมการการสอบสัมภาษณ์ เป็นอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผู้สมัคร กรรมการสามารถให้คะแนนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ (มีแบบฟอร์มการให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ภาคผนวกที่ 6.12 หน้า114) โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ และศาสนาของผู้สมัคร และผลการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้ารับการฝึกอบรม อยู่บนพื้นฐานความเสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้
2. ผู้สมัครจะได้รับการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ เพื่อทำการคัดเลือกด้วยคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้
3. ผู้ผ่านการคัดเลือก ต้องมีคะแนนสอบสัมภาษณ์และมีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และเป็นผู้ได้คะแนนสูงสุด 3 คนแรก
4. การตัดสินผลการสอบคัดเลือกแพทย์ประจำบ้านต่อยอด ของคณะกรรมการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม ถือเป็นขั้นสิ้นสุด
5. หากมีผู้สมัครไม่เต็มจำนวนในรอบแรก สาขาวิชาจะเปิดรับสมัครรอบ 2 ตามประกาศของแพทยสภาต่อไป

7.3 จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมสามารถรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ในสัดส่วนชั้นปีละ 1 คน ต่อผู้ให้การฝึกอบรม 2 คน รวมทั้งต้องมียานบริการในสถาบันตามที่กำหนดในตารางต่อไปนี้

	แสดงศักยภาพ การรับผู้เข้าฝึกอบรม (สมาคมฯ)
จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละชั้นปีละ	3
จำนวนแพทย์ผู้ให้การฝึกอบรม	6
จำนวนผู้ป่วยนอกคลินิกเฉพาะโรคอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร (ครั้ง/ปี)	1500
จำนวนผู้ป่วยในโรกระบบทางเดินอาหารทั้งในแผนกและปรีกษานอกแผนก (ราย/ปี)	450
จำนวนหัตถการ	
การส่องกล้องทางเดินอาหารส่วนบน (ครั้ง/ปี)	600
หัตถการห้ามเลือดชนิด non-variceal (ครั้ง/ปี)	60
หัตถการห้ามเลือดชนิด variceal (ครั้ง/ปี)	60
การส่องกล้องลำไส้ใหญ่ (ครั้ง/ปี)	450
หัตถการรักษาโดยการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ (ครั้ง/ปี)	90
การเจาะชิ้นเนื้อตับ (ครั้ง/ปี)	45

8. สถาบันฝึกอบรมและผู้ให้การอบรม

8.1 สถาบันฝึกอบรม คือ สถาบันที่ได้รับการรับรองให้เป็นสถานที่ฝึกอบรมแพทย์อนุสาชาโรกระบบทางเดินอาหารจากแพทยสภา โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ของแพทยสภา และราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย เกณฑ์มาตรฐานเฉพาะของสถาบันฝึกอบรมอนุสาชาโรกระบบทางเดินอาหาร มีดังนี้

8.1.1 เป็นสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาอายุรศาสตร์ที่ได้รับการรับรองโดยแพทยสภา

8.1.2 เป็นสถาบันที่ผ่านการรับรองจากสมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

8.2 ผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมของสถาบัน

8.2.1 สถาบันฝึกอบรมต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบการฝึกอบรม โดยผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมต้องมีคุณสมบัติตามที่ระบุในข้อ 6.4 และมีหน้าที่รับผิดชอบการฝึกอบรม ดังนี้

8.2.1.1 จัดทำและบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของคณะแพทยฯ

8.2.1.2 จัดการบริหารการฝึกอบรมโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประสบการณ์การเรียนรู้ ตามที่ระบุในข้อ 6.4.3

8.2.1.3 จัดอาจารย์ที่ปรึกษากำกับดูแลการฝึกอบรมของแพทย์ประจำบ้านต่อยอด (มีแบบฟอร์มการให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม) (ภาคผนวกที่ 6.10 หน้า 110)

8.2.2 การรับอาจารย์ใหม่ ทางสาขาวิชามีข้อกำหนดรับอาจารย์ใหม่ดังนี้

8.2.2.1 เมื่อมีอาจารย์เก่าลาออก มีอาจารย์เกษียณอายุหรือมีความจำเป็นต้องการอาจารย์เพิ่ม ทางหน่วยจะจัดการประชุมและกำหนดความต้องการโดยต้องมีคุณสมบัติตามที่หน่วยต้องการและด้านคุณธรรม จริยธรรมตามที่คณะแพทยศาสตร์ฯ ได้วางไว้

8.2.2.2 อาจารย์ใหม่ที่ได้รับการบรรจุทุกท่านต้องรับการอบรมกับทางแพทยศาสตร์ศึกษาทุกท่าน

8.2.3 การพัฒนาอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

สาขาวิชาส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้สร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนด้านการศึกษต่อการฝึกอบรมการดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ การประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

8.3 อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

- ผู้ที่ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรอนุสาชาอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหารจากแพทยสภา และต้องเป็นสมาชิกของราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย และสมาชิกของสมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

8.4 จำนวนผู้ให้การฝึกอบรมในสถาบัน

ตามเกณฑ์สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย สถาบันฝึกอบรมจะต้องมีผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลาอย่างน้อย 2 คน และมีจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1 คน ต่อจำนวนผู้ให้การฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 2 คน โดยปัจจุบันสาขาโรกระบบทางเดินอาหาร มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา 7 คน จึงขอรับจำนวนผู้รับการฝึกอบรม 3 คนเพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการฝึกอบรม ให้คำปรึกษาและกำกับดูแล ซึ่งสัดส่วนของผู้ให้การฝึกอบรมต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้มี สถาบันมีผู้ให้การฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลา (ประเภท ข) เป็นอาจารย์ มาช่วยสอน และบริการ จำนวน 1 ท่าน ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา หมายถึง ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประจำ ที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาของสถาบันฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลา หมายถึง ผู้ให้การฝึกอบรมที่ไม่เข้าเกณฑ์ของผู้ฝึกอบรมแบบเต็มเวลา ที่สถาบันฝึกอบรม ขออนุมัติจากสมาคมฯ โดยให้นำเวลาทำงานเฉพาะที่เป็นการทำงานสำหรับการเรียนการสอนของสาขาอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหารเท่านั้นมาใช้เป็นเวลาสอนทดแทนจำนวนผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา โดยให้คิดเป็นสัดส่วนหรือร้อยละของการทำงานแบบเต็มเวลา โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท

ก. พนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างประเภทบางเวลาอย่างน้อยครึ่งเวลา และได้รับเงินเดือนตามสัดส่วนงาน ให้นับเวลาปฏิบัติงานตามสัญญาจ้าง

ข. ผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สถาบันอื่น แผนกอื่น หรืออาจารย์เกษียณอายุมาช่วยสอนบางเวลา โดยไม่ได้มีสัญญาจ้างจากหน่วยงาน หรือปฏิบัติงานน้อยกว่าครึ่งเวลา ให้คิดเวลาปฏิบัติงานเฉพาะที่มาปฏิบัติงานสำหรับการเรียนการสอนแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาชาอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร ไม่นับเวลาที่มาทำงานวิจัยหรืองานบริการ เช่น ตรวจผู้ป่วย หรือทำหัตถการ โดยไม่เกี่ยวข้องกับแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาชาอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหาร รวมทั้งไม่นับเวลาที่มาสอนนักศึกษา/นิสิตแพทย์ และแพทย์ประจำบ้านอายุรศาสตร์

สถาบันฝึกอบรมได้กำหนดและดำเนินนโยบายการสรรหาและคัดเลือกผู้ให้การฝึกอบรมให้สอดคล้องกับพันธกิจของแผนการฝึกอบรม/หลักสูตรโดยระบุคุณสมบัติของผู้ให้การฝึกอบรมที่ชัดเจนโดยครอบคลุมความชำนาญที่ต้องการ ได้แก่ คุณสมบัติทางวิชาการ ความเป็นครู และความชำนาญทางคลินิก โดยอ้างอิงตามประกาศภาควิชาอายุรศาสตร์เรื่องหลักเกณฑ์คัดเลือก และวิธีการดำเนินงานการรับอาจารย์สาขาอายุรศาสตร์โรกระบบทางเดินอาหารคุณสมบัติของผู้ให้การฝึกอบรม

- หน้าที่ความรับผิดชอบ ภาระงานของผู้ให้การฝึกอบรม และสมดุระหว่างงานด้านการศึกษา การวิจัย และการบริการโดยการทำ performance agreement กำหนดภาระหน้าที่ของแต่ละด้านให้สมดุลและมีการประเมินทุก 6-12 เดือนโดยหัวหน้าภาควิชาอายุรศาสตร์
- ผู้ให้การฝึกอบรมต้องมีเวลาเพียงพอสำหรับการให้การฝึกอบรม ให้คำปรึกษา และกำกับดูแลการฝึกอบรมโดยมีระบุหน้าที่ผู้ให้การฝึกอบรมในคู่มือของผู้รับการฝึกอบรม
- ผู้ให้การฝึกอบรมยังต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการแพทย์และด้านแพทยศาสตรศึกษาโดยภาควิชาอายุรศาสตร์ จัดให้มีการพัฒนาผู้ให้การฝึกอบรมโดยการทำแผนยุทธศาสตร์การศึกษาต่อของผู้ให้การฝึกอบรมทั้งในและต่างประเทศ โดยจัดทำและมีการประเมินเป็นระยะ โดยแผนการฝึกอบรมด้านการแพทย์จะมาจากสาขาฯ และแผนการฝึกอบรมด้านแพทยศาสตรศึกษาจะได้มาจากหัวข้อการอบรมที่จัดขึ้นทั้งในและนอกคณะแพทย์

9. ทรัพยากรทางการศึกษา

- ทางสาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ มีศูนย์ส่องกล้องทางเดินอาหาร ห้องเจาะตับ ห้องตรวจฟังผิดในตับ และมีผู้ป่วยหลากหลายสอดคล้องกับผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 - ทางโรงพยาบาลรามาธิบดีมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เปิดให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าถึงได้
 - การจัดความปลอดภัยของผู้เข้าอบรม เช่น มี รปภ.ประจำประตูเข้า-ออก ของแต่ละตึก
 - มีการจัด conference ร่วมกับสาขาอื่น ๆ เช่น x-ray conference, patho conference, HCC conference แพทย์ประจำบ้านต่อยอดประจำห้องส่องกล้องจะทำ morning report ร่วมกับพยาบาลประจำห้องส่องกล้องและแพทย์ประจำบ้านต่อยอดประจำห้องฉุกเฉิน และแพทย์ประจำบ้านต่อยอดประจำหอผู้ป่วยต้องวางแผนร่วมกับพยาบาล incharge ประจำห้องส่องกล้องและพยาบาลห้อง JK37 เพื่อวางแผนส่องกล้องผู้ป่วยฉุกเฉิน
 - มีการเรียนเชิญแพทย์ผู้ที่มีประสบการณ์การศึกษามากกว่าสิบปี มาช่วยในการจัดทำแผนการฝึกอบรม มีให้เลือกฝึกอบรมในสถาบันอื่นเช่น รพ. มหาราชนครราชสีมา และการอบรมวิชาการของสมาคม เป็นต้น
- สถาบันฝึกอบรมได้กำหนดและดำเนินนโยบายเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษาให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

9.1 สถานที่เรียนกิจกรรมภาคทฤษฎี

- 9.1.1 กิจกรรมกลางของภาควิชาอายุรศาสตร์ noon report ที่ห้องรจิตบุรี
- 9.1.2 กิจกรรมทางวิชาการของหน่วยทางเดินอาหาร
 - 9.1.2.1 ห้องประชุมอาจารย์แพทย์ชั้น 7 สำหรับกิจกรรม Journal club, Interesting case, Topic review Research progression และ Endoscopic conference
 - 9.1.2.2 ห้องประชุมแผนกรังสีวิทยาชั้น 2 สำหรับกิจกรรม X-ray-GI conference
 - 9.1.2.3 ห้องประชุมพยาธิวิทยาชั้น 4 สำหรับกิจกรรม GI-Patho Conference

9.2 สถานที่ฝึกเรียนภาคปฏิบัติ

9.2.1 ศูนย์ส่องกล้องทางเดินอาหารอาครสมเด็จพระเทพรัตนสำหรับการฝึกปฏิบัติส่องกล้องทางเดินอาหาร โดยมีเครื่องมืออุปกรณ์เพียงพอต่อการเรียนภาคปฏิบัติโดยเฉพาะการทำหัตถการที่จำเพาะในโรกระบบทางเดินอาหารต่างๆ ดังนี้

Gastroscopy and Urea Breath Test

Colonoscopy

Capsule endoscopy พร้อม monitor

Enteroscopy

Fluoroscopy

Endoscopic ultrasound

อุปกรณ์ เสริม ERBE

9.2.2 ห้อง JK37 สำหรับการฝึกปฏิบัติหัตถการดังต่อไปนี้

1. Ultrasound มี 1 เครื่อง ประจำอยู่ที่หน่วยสำหรับผู้ป่วยเจาะตับ

2. Transient elastography

3. Gastroscopy และ Colonoscopy สำหรับผู้ป่วยในและผู้ป่วยฉุกเฉิน

9.3 สถาบันจัดการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางคลินิกให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังนี้

9.3.1 ตรวจและดูแลรักษาผู้ป่วยในโรกระบบทางเดินอาหาร ทั้งผู้ป่วยในของภาควิชาอายุรศาสตร์ และผู้ป่วยในของภาควิชาอื่นๆ ที่ปรึกษา ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ (ภาคผนวกที่ 6.14 หน้า116) โดยผู้รับการฝึกอบรมมีโอกาสฝึกทักษะการบันทึกประวัติ การตรวจร่างกาย การวินิจฉัยและการวางแผนการรักษาผู้ป่วยที่รับปรึกษา รวมทั้งการบันทึกการให้คำแนะนำ และการดำเนินโรค

9.3.2 ตรวจและดูแลรักษาผู้ป่วยนอกคลินิกโรกระบบทางเดินอาหาร ทุกวันอังคาร 13.00-16.00 น. (ภาคผนวกหน้า 6.15 หน้า117)

9.3.3 ตรวจและดูแลรักษาผู้ป่วยนอกคลินิกโรคตับทุกวันจันทร์ 8.00-12.00น. และวันพฤหัสบดี 13.00-16.00น. (ภาคผนวกหน้า 6.15 หน้า117)

9.3.4 การรับปรึกษาผู้ป่วยฉุกเฉินนอกเวลาราชการตามเวลาตารางที่กำหนด (ภาคผนวกที่ 6.14 หน้า116) เพื่อฝึกทักษะการรับปรึกษาผู้ป่วยฉุกเฉินทั้งการตัดสินใจสืบค้นและรักษาเบื้องต้นตลอดจนหากจำเป็นต้องทำการส่องกล้องฉุกเฉิน โดยมีอาจารย์ที่รับปรึกษาให้คำแนะนำ

9.3.5 การปฏิบัติงานที่ศูนย์ส่องกล้องปฏิบัติในวันและเวลาตามอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงเวลานั้นๆ โดยหากเป็นผู้ป่วยนัดหมายจะนัดตามวันที่อาจารย์คุมการฝึกปฏิบัติแต่หากเป็นผู้ป่วยเร่งด่วนจะปฏิบัติได้ทุกวันการนัดผู้ป่วยมาส่องกล้อง ต้องปรึกษาอาจารย์ก่อนทุกครั้งและนัดในชื่อผู้รับการฝึกอบรม/อาจารย์ที่ปรึกษา

9.4 การเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางวิชาการที่ทันสมัย

มีการสนับสนุนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการเรียนรู้ให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอดสำหรับการเรียนรู้ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเข้าถึงได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพและถูกหลักจริยธรรมโดย

9.4.1 บริการ internet WIFI ภายในโรงพยาบาลซึ่งแพทย์ประจำบ้านต่อยอดจะมีรหัสประจำตัวที่เข้าถึงแหล่งข้อมูลวิชาการที่มีในปัจจุบันได้

9.4.2 เว็บไซต์ของทางโรงพยาบาลซึ่งแพทย์ประจำบ้านต่อยอดสามารถค้นหา Electronic book และ Electronic journal ได้

9.4.3 บริการห้องสมุดและแพทย์ประจำบ้านต่อยอดสามารถแจ้งบรรณารักษ์เพื่อค้นหาวารสาร

9.5 การจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ปลอดภัย

ด้านความปลอดภัยต่อผู้ป่วย

- สถาบันมีแนวทางในการทำหัตถการ และใบ Inform consent ตามแต่ละหัตถการที่ทำ
- มีฝึกปฏิบัติกับสถานการณ์จำลองโดยฝึกปฏิบัติส่งกล้องกับหุ่นและจัดอบรมฝึกทำหัตถการในกระเพาะหมู
- ในการฝึกภาคปฏิบัติ มีอาจารย์คอยดูแลและแนะนำอย่างใกล้ชิด

ด้านอาชีวอนามัย

- มีอุปกรณ์ช่วยป้องกันจากการติดเชื้อแวนป้องกันสารคัดหลั่งกระเด็นเข้าตา ถุงมือและชุดป้องกัน การติดเชื้อ
- มีแนวทางปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อของบุคลากร และกรณีเกิดอุบัติเหตุทางการแพทย์ เช่น การโดนเข็มตำ หรือการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วย
- มีการฉีดวัคซีนให้ฟรี เมื่อมีโรคระบาดตามฤดูกาล เช่น ไข้หวัดใหญ่ โรคหัด

ด้านระบบความปลอดภัย

- ทางหนีไฟ
- มีระบบสำรองไฟฟ้าฉุกเฉินกรณีไฟฟ้าดับ

9.6 การจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกับผู้ร่วมงานและบุคลากรวิชาชีพอื่น

- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีทำงานร่วมกับแพทย์ประจำบ้านในการนำเสนอข้อมูลผู้ป่วยอภิปราย และการดูแลรักษาผู้ป่วยใน กิจกรรม Interesting case , HCC conference (สหสาขา) และ X-RAY conference
- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปี ต้องสอน แพทย์ประจำบ้าน ในการดูแลผู้ป่วยเป็นทีม
- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกชั้นปีร่วมกับแพทย์ประจำบ้านและแพทย์เวชปฏิบัติในการให้คำแนะนำที่ถูกต้อง และเหมาะสมแก่ผู้ป่วยและญาติในหอผู้ป่วยใน

- แพทย์ประจำบ้านต่อยอดมีส่วนเข้าร่วมกิจกรรมคุณภาพ เช่น เป็น PCT ของ ห้องส่องกล้อง และและห้องเจาะตับ (JK37)
- การประชุมแก้ปัญหาประจำวันร่วมกับพยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ (Daily Management System: DMS) เมื่อมาอยู่ประจำห้องส่องกล้อง

9.7 การนำความเชี่ยวชาญทางแพทยศาสตรศึกษามาใช้ในการจัดทำแผนการฝึกอบรม

อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านแพทยศาสตรศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและทางสถาบันฯ ได้นำแนวทางแพทยศาสตรศึกษามาใช้ในการจัดทำแผนฝึกอบรม อันได้แก่

- 9.7.1 จัดทำ formative assessment โดยให้ข้อมูลย้อนกลับในระหว่างปีการศึกษา
- 9.7.2 จัดทำตัวชี้วัดเช่นเกณฑ์ร้อยละจำนวนกิจกรรมวิชาการหน่วยที่ได้ทำตามที่ระบุในตารางกิจกรรม
- 9.7.3 ใช้รูปแบบให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอดฝึกการสะท้อนคิด (reflective practice knowledge) ในกิจกรรม Interesting case เพื่อนำไปปรับปรุงในการดูแลผู้ป่วย
- 9.7.4 ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง (practice in simulated setting)

9.8 การฝึกอบรมในสถาบันอื่นทั้งในและนอกประเทศตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

สถาบันจัดให้มีช่วงวิชาเลือกเป็นเวลารวมไม่เกิน 1 เดือนตลอดหลักสูตร โดยแพทย์ประจำบ้านต่อยอด ชั้นปีที่ 2 เป็นผู้เลือกสถาบันที่จะไปศึกษาอบรม ในสถาบันที่ได้รับการรับรองจากแพทยสภา ภายในประเทศ โดยทางภาควิชาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานให้โดยผ่านในนามของหน่วยโรคทางเดินอาหารฯ

10. การประเมินแผนการฝึกอบรม/หลักสูตร

สถาบันฝึกอบรมต้องมีกลไกในการประเมินการฝึกอบรมเป็นประจำ การประเมินต้องครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้

- พันธกิจของการฝึกอบรม/หลักสูตร
- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์
- แผนการฝึกอบรมและขั้นตอนการดำเนินงาน
- การวัดและประเมินผล
- พัฒนาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ทรัพยากรทางการศึกษา
- คุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม
- นโยบายการรับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- สิ่งที่ต้องปรับปรุง

ในการประเมินดังกล่าวสถาบันฝึกอบรมต้องใช้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ได้แก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม ผู้ใช้บัณฑิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักอื่นๆ

11. การทบทวนและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม

สาขาวิชาโรคระบบทางเดินอาหารและตับจัดให้มีการทบทวนและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอทุกปี โดยข้อมูลที่ได้จาก

- การประเมินหลักสูตรของแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาชาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหารปัจจุบัน อาจารย์แพทย์ในสาขาโรคระบบทางเดินอาหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษา
- ข้อมูลเกี่ยวกับการผลการฝึกอบรม ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้ใช้บัณฑิต และอายุรแพทย์โรคระบบทางเดินอาหารผู้สำเร็จการฝึกอบรม มีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 5 ปี ข้อมูลเหล่านี้ จะถูกนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการการฝึกอบรมของสาขาโรคระบบทางเดินอาหารเพื่อวางแผนการปรับปรุงหลักสูตร ในปีการศึกษาต่อไป และอย่างน้อยทุก 5 ปีจะแจ้งผลการทบทวนและพัฒนาหลักสูตรให้สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย และราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยรับทราบ ทั้งนี้ราชวิทยาลัยฯ จะแจ้งผลการทบทวนและพัฒนาให้แพทยสภารับทราบต่อไป

12. ธรรมเนียมและการบริหารจัดการ

สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ได้บริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับกฎระเบียบที่กำหนดไว้ในด้านต่าง ๆ อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ได้แก่

- 12.1 การรับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 12.2 เกณฑ์การคัดเลือกและจำนวนที่รับประกาศลงในเว็บไซต์
- 12.3 กรรมการผู้รับผิดชอบในการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้สมัคร
- 12.4 กระบวนการฝึกอบรม มีแผนการฝึกอบรมกำหนดหน้าที่ที่ชัดเจน
- 12.5 การวัดและประเมินผลในระหว่างการฝึกอบรมเพื่อผลลัพธ์ของการฝึกอบรมที่พึงประสงค์
- 12.6 เมื่อจบการฝึกอบรม และมีคุณสมบัติในการขอสอบเพื่อวุฒิบัตรฯอนุสาชาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร คณะแพทย์ฯ จะเป็นผู้ออกประกาศนียบัตรรับรองการสำเร็จการฝึกอบรม การออกเอกสารที่แสดงถึง การสำเร็จการฝึกอบรมในแต่ละระดับหรือหลักฐานอย่างเป็นทางการอื่นๆที่สามารถใช้เป็นหลักฐานแสดงการผ่านการฝึกอบรมในระดับนั้นได้ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 12.7 ประธานการฝึกอบรมของสาขาฯ มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการงบประมาณและแผนการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความจำเป็นด้านการฝึกอบรม สาขาวิชาฯเสนอ งบประมาณ และแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการฝึกอบรม
- 12.8 ภาควิชาฯ มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานและมีความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินการของการฝึกอบรมและกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการที่ดีและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม
- 12.9 ภาควิชาอายุรศาสตร์ มีอนุสาชาอายุรศาสตร์ต่างๆ ที่สามารถส่งเสริมการฝึกอบรมของอนุสาชาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร และในคณะแพทย์ฯ มีจำนวนสาขาความเชี่ยวชาญทาง

การแพทย์และหน่วยงานสนับสนุนด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องครบถ้วนสอดคล้องกับข้อบังคับและประกาศ
ของแพทยสภาในการเปิดการฝึกอบรม

12.10 สาขาวิชาโรคระบบทางเดินอาหาร มีการประกาศหลักสูตรการฝึกอบรมให้แพทย์ที่เกี่ยวข้องทราบ
ผ่านทางเว็บไซต์ของ ภาควิชาอายุรศาสตร์

13. การประกันคุณภาพการฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัติให้จัดการฝึกอบรมจะต้องผ่านการประเมินความพร้อมในการเป็นสถาบันฝึกอบรม
ตามเกณฑ์แพทยสภาและสถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องดังนี้

การประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายใน

- มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายใน อย่างน้อยทุก 2 ปี

การประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายนอก

- ได้รับการประเมินคุณภาพจากคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ อนุสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดิน
อาหาร ตามข้อกำหนดของแพทยสภา อย่างน้อยทุก 5 ปี

รายนามคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเพื่อวุฒิบัตร
แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมอายุรศาสตร์โรคระบบทางเดินอาหาร
ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2562-2563

1. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ธีรชัย สุระ	ที่ปรึกษา ราชวิทยาลัย	โทร. 0818278897
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิง ดร.ณิวัลย์ วโรตมวิจิตร	ที่ปรึกษา	โทร.0625974950
3. อาจารย์ นายแพทย์ นรินทร์ อจละนันท์	ประธาน	โทร.0867839909
4. รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงฉัตรประอร งามอุโฆษ	กรรมการ	โทร.0897763062
5. รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงอาภัสณี โสภณสฤษดิ์สุข	กรรมการ	โทร.0813498438
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวง ทยา กิตติยากร	กรรมการ	โทร.0868870491
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ พงษ์ภพ อินทรประสงค์	กรรมการ	โทร.0818765439
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ ภัทรพงศ์ กมลภรณ์	กรรมการ	โทร.0841465255
9. อาจารย์ แพทย์หญิง ศุภมาส เขียวอักษร	กรรมการ	โทร.0817391242
10. อาจารย์ นายแพทย์ อัครวิทย์ พูลสมบัติ	กรรมการ	โทร.0815779335